

LAUSUNTO

13.3.2017 28/01/17

Valtiovarainministeriö

valtionvarainministerio@vm.fi

ilkka.harju@vm.fi

mia.aronen@vm.fi

Viite: VM056:00/2014

Asia: Lausuntopyyntö joukkolainamarkkinoiden sääntelyn kehittämis ehdotuksista

Valtiovarainministeriö on pyytänyt konkurssiasiamiehen toimistolta lausuntoa joukkolainamarkkinoiden sääntelyn kehittämis ehdotuksista. Lausunnossa tarkastellaan ehdotuksia maksukyvyttömyysmenettelyjen näkökulmasta. Lausuntonani esitän kunnioittavasti seuraavan.

Maksukyvyttömyysmenettelyjen osalta kehittämis ehdotuksessa on vahvasti esillä se, että osakkeenomistajien kohtelu Suomen lain mukaisessa yrityssaneerausmenettelyssä poikkeaa yleisestä kansainvälisestä käytännöstä. Yrityssaneerauslaki mahdollistaa vain velkojen järjestelyn, yleensä jonkinasteisen alaskirjaamisen, ilman että omistajien asemaan voidaan puuttua. Kansainvälinen vertailu osoittaa, että yleinen periaate on se, että omistajat kantavat ensisijaisen vastuun tappioista yrityksen uudelleenjärjestelyissä. Vertailun vuoksi todettakoon, että luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetussa laissa omistajien ensisijainen vastuu laitoksen tappioista on yksi lain keskeisistä periaatteista.

Kehittämis ehdotuksessa esitetään, että edellä mainittuun ongelmaan haettaisiin ratkaisua lisäämällä yrityssaneerauslakiin säännös, jonka mukaan vaihtoehtoisesti joko tietyt edellytykset täyttävissä tai kaikissa saneerausmenettelyissä olisi mahdollista osakkeenomistajien myötävaikutuksesta riippumatta mahdollista muuntaa velkoja yhtiön osakkeiksi velkojen leikkaamisen sijasta.

Kehittämis ehdotuksessa on myös hahmoteltu mahdollisuutta ottaa Suomen yhtiölainsäädäntöön Englannin yhtiöoikeudessa käytössä oleva Scheme of

Konkurssiasiamiehen toimisto

The Office of Bankruptcy Ombudsman

Ratapihantie 9

00520 HELSINKI

Puhelin

Faksi

Sähköposti

029 566 5111

029 566 5110

etunimi.sukunimi@oikeus.fi

www.konkurssiasiamies.fi

Arrangement -menettely. Scheme of Arrangement -menettelyssä voidaan tietyn määräenemmistön suostumuksin järjestellä yhtiön velkoja ja omistusta niin maksukyvyttömyystilanteissa kuin muutenkin.

Kehittämis ehdotuksessa on edellä mainittujen lainmuutostarpeiden osalta tultu sellaiseen päätelmään, että maksukyvyttömyyssäätelyn kehittämisen jatko-työssä olisi tarkoituksenmukaista tarkastella myös yhtiöoikeuden kehitystä sekä yhtiö- ja maksukyvyttömyysoikeuden rajapintaa. Sääntelylle luontevin lainpaikka ei kuitenkaan nähdäkseni ole rahoitusmarkkinoita koskevassa lainsäädännössä. Konkreettisia säännösehdotuksia ei siksi ole tarkoituksenmukaista valmistella ennen kuin on tiedossa, arvioiko yhtiö- ja maksukyvyttömyysoikeudellisen lainsäädännön valmistelusta vastaava oikeusministeriö sen perustelluksi.

Asiaa arvioitaessa on syytä ottaa huomioon myös Euroopan komission 22.11.2016 julkistama direktiiviehdotus varhaisen vaiheen saneerauksesta ja toisesta mahdollisuudesta. Joukkolainamarkkinoiden kehittämisen kannalta merkitystä olisi lähinnä 12 artiklan 1 kohdalla, joka koskee osakkeenomistajien roolia saneerausohjelman vahvistamisessa.

Pidän perusteltuna, että yhtiölainsäädännön ja maksukyvyttömyyslainsäädännön rajapinnassa olevia ongelmallisia kohtia selvitetään. Yhdyn kehittämisehdotuksen päätelmiin siitä, että hahmotellut muutokset osakeyhtiölakiin ja yrityssaneerauslakiin ovat niin perustuvanlaatuisia, että ne vaativat laajaa ja perusteellista valmistelua, jossa on otettava huomioon myös EU-lainsäädännön kehitys. Luonteva paikka tälle valmistelulle on oikeusministeriö ja hyvä ajankohta esimerkiksi siinä vaiheessa, kuin valmistellaan em. direktiivin implementointia kansalliseen lainsäädäntöön.

Konkurssiasiamies

Helena Kontkanen

Konkurssiylitarkastaja

Harri Hämäläinen